

Sjöholmen eller Risabacken torp	under Torbjörnhult, Krogsered	Torbjörnhults fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1326378 X6331801 WGS84: 57,079682 12,941699	No 11

Beskrivning:

Sjöholmen eller Risabacken, torp under Torbjörnhult, senare Torbjörnhult 1:6

Sid 304 i Krogsereboken.

Senare Torbjörnhult 1:6

Risabacken eller Sjöholmen var ett torp under hemmansdel 2, som omnämns första gången i husförhörslängden 1833 - 1840. Det friköptes 1916 och utgör idag en egen fastighet i den södra delen av Torbjörnhult.

1836 inflyttar från Boderås i Gällared Mårten Tobiasson f 24/10 1807 i Århult Övre och hans hustru Johanna Katrina Andersdotter f 29/3 1810 i Bälshult No2 Yttre i Gunnarp. Barn:

- Anna Katarina f 14/12 1832 i Århult Övre d 2/10 1843 här i rödsot
- Bengt Karl f 18/7 1835 i Boderås i Gällared, g 31/12 1872 med Hilda (Tilda) Gustava Kristiansdotter från Talgsjö i Gunnarp, bosatta här
- Andreas f 21/6 1838 här, g 17/12 1864 med Sofia Severina Nilsson från Yered No4 Stora, bosatta där, senare här
- Anna Sofia f 8/7 1841 d 21/4 1846 av hetsig feber
- Sven Karl f 26/7 1846, [v Bengt Andersson m h Katrina Ivarsdotter Stenstorp i Gällared]
- Severin f 28/10 1849
- Hans Aron f 2/4 1854

Mårten Tobiasson dog 13/4 1869 av lungsjuka. Änkan Johanna Katrina Andersdotter bodde kvar på torpet. Hon dog 10/11 1880 av bröstsjuka.

Här bodde 1845 också mannen Johannes Persson f 31/7 1821 i Åparp och hans hustru Johanna Beata Persdotter f 8/9 1814 på Perstorp under Yered. De kom närmast från Hulegård där de bott som inhyses. Barn:

- Bengt Johan f 30/1 1845 i Hulegård
- Anna Karolina f 10/7 1848 på Risängen vid Torbjörnhult (här)

Denna familj verkar ha flyttat omkring. Johannes Persson var sockenskräddare och 1849 stod familjen skriven som hantverkare på socknen. 1851 återfinns de i Åparp.

Nästa torpare på Sjöholmen blev sonen Andreas Mårtensson ovan och hans hustru Sofia Severina Nilsson f 20/9 1842 i Yered No4 Stora. Familjen kom närmast från Yered. Barn:

Sjöholmen eller Risabacken torp	under Torbjörnhult, Krogsered	Torbjörnhults fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1326378 X6331801 WGS84: 57,079682 12,941699	No 11

- Johanna Josefina f 9/1 1865 i Yered No4 Stora, till Askome 28/10 1897, g 23/12 1898 med Alfred Bengtsson från Gunnarp, bosatta i Klangestugan under Vessige No1 i Vessige
- Anna Beata f 22/11 1867 i Yered No4 Stora
- Johan Emil f 26/3 1871 här d 24/7 1885 av bröstsjukdom
- Aron f 18/12 1873 här d 15/4 1874 av kikhosta
- August Menius f 9/5 1875 i Årnakulla d 11/8 1875 av medfödd svaghet
- Amanda Augusta f 14/8 1876 i Årnakulla, till Örsås 2/8 1907
- Johan August f 15/7 1879 i Årnakulla, og, senare bosatt i Skårås 1:2
- Janne Albin f 28/2 1882 här

Andreas Mårtensson och hans familj flyttade 11/11 1874 till Årnakulla där de köpt en egen hemmansdel. De återkom hit 1881.

6/11 1873 flyttade Andreas Mårtenssons bror till Sjöholmen, Bengt Carl Mårtensson och hans hustru Hilda (Tilda) Gustava Kristiansdotter f 18/3 1852 i Talgsjö i Gunnarp. Barn:

- Amanda Josefina f 1/12 1873 d 11/11 1885
- Malkolm f 19/11 1876
- Jenny Olivia f 1/9 1879

Bengt Carl dog 24/4 1880.

Änkan Thilda Gustava Kristiansdotter gifte 9/11 1883 om sig med Bengt Aron Johansson f 8/4 1862 i Stixered No1 Övre. Bengt Aron kom närmast från torpet Mellanböket under Torbjörnhult. Innan Gustava gifte om sig fick hon en son UÅ:

- Karl Albin f 16/5 1882

Deras gemensamma barn:

- Johan Adolf f 11/2 1885
- Olof William f 11/12 1887

Bengt Aron Johansson och hans familj bodde kvar på torpet som inhyses. De flyttade 1888 till Kämpalycka under Stixered No2 Mellan, där Bengt Aron blev torpare.

Sjöholmen eller Risabacken torp	under Torbjörnhult, Krogsered	Torbjörnhults fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1326378 X6331801 WGS84: 57,079682 12,941699	No 11

1881 flyttade alltså Andreas Mårtensson och hans familj ovan, från Årnakulla tillbaka till Sjöholmen. Andreas Mårtensson blev den siste torparen på Sjöholmen. Hans hustru Severina avled 23/5 1912 av hjärtlidande och Andreas flyttade till Väby No1 i Vessige 1914. Han avled där 3/1 1923.

År 1916 friköpte pensionerade folkskolläraren Gustav Jönson Ljungström Sjöholmen av August och Eleonora Johansson i Torbjörnhult, och därmed var Sjöholmens torparepok slut. En avstyckning om 1/48 mtl gjordes från stamfastigheten och Sjöholmen blev en egen hemmansdel med beteckningen Torbjörnhult 1:6.

Gustav Ljungström f 17/6 1855 i Munka-Ljungby, g med Carolina Andersdotter f 29/9 1870 på Biten under Århult. Familjen kom närmast från skolhuset, Krogsereds skola. Barn:

- Johanna Gottfrida f 30/7 1901 i Skolhuset i Krogsered kyrkby, småskollärlarinna i Horred från 1931, d 5/4 1989 i Horred
- Anders Gustaf f 27/3 1904 i Skolhuset i Krogsered kyrkby, g 4/5 1928 med Sigrid Nilsson från Årnakulla, bosatta i Stixered No3 Yttre
- Karl Augustinus f 13/3 1907 i Skolhuset i Krogsered kyrkby, bosatt här
- Martin Paulus f 30/7 1909 i Skolhuset i Krogsered kyrkby, tvilling, g med Alice Arvidsson från Stixered, bosatta i Barshult 1:3, senare här
- Ulrika Eleonora f 30/7 1909 i Skolhuset i Krogsered kyrkby, tvilling, se nedan

Gustav Ljungström hade gjort sig känd för att vid sidan av sin lärarebefattning med nit och stort intresse ha ägnat sig åt jordbruk och nyodling, bl a genom att uppodla ett markområde kring skolan till en vacker skolträdgård. När han kom till Sjöholmen var torpet förfallet och han påbörjade här ett betydande odlings- och förbättringsarbete, uppförde nya och tidsenliga åbyggnader och anlade vägar. Åkerarealen utökades successivt och ännu vid 75 års ålder bedrev Gustav Ljungström sitt odlingsarbete. (Ur artikel i tidningen Halland 13/9 1929).

Gustav Ljungström dog 18/6 1933. Karolina bodde kvar på gården till sin död 27/1 1960.

Dottern Ulrika Ljungström fick barnen:

- Karl Olof Gilbert f 21/7 1936 d 8/8 1986 i Årnakulla
- Rune f 30/3 1938 d 2/1 1993 i Ytterby

Sjöholmen eller Risabacken torp	under Torbjörnhult, Krogsered	Torbjörnhults fjärding
Fmis:	Koordinater: Y1326378 X6331801 WGS84: 57,079682 12,941699	No 11

Alice Ljungström var kokerska. I sina nedtecknade minnen i Hallandsbygd 1994 - 1995 skriver hon om sina erfarenheter då hon som ung praktikant lärde sig laga mat i köket på Berte gård i Slöinge och sedan arbetade som kokerska i familjer i olika delar av landet. Hon återkom till Halland när hon gifte sig och blev sedan hembygden trogen där hon var kokerska i drygt femtio år. Hennes kokerskegärning är dokumenterad i en uppsats Kokerskan, Kalaset, Kunden (Ulla Josander 2003). I sin dikt Kokerskan skriver Alice Ljungström om sig själv:

Har du hört om henne som
cyklade omkring i gårdarna
med grytor, pannor och glassmaskin.

Det var bröllop här
- oj, oj det var bråttom,
Det var femtioårskalas där
- oj, oj där var också bråttom.

Det var andra bjudningar.
Avsked.

Vin och konfekt,
Inte alls så bråttom

(Hallandsbygd 1991-1992)

Martin och Alice Ljungström var hängivna hembygdsvänner och Alice Ljungström har också gjort sig känd som en flitig skribent och berättare. I åtskilliga artiklar har hon skildrat människor, miljöer och levnadsöden i sin hembygd och bidragit med värdefull dokumentation för hembygds- och folklivsforskare. Hon var med och startade hembygdsföreningen och var dess ordförande under många år, deltog bl a i torpinventeringen och startade traditionen med julagille. Som rutinerad väverska samlade hon också upp intresset för en hembygdsdräkt i Krogsered.